

Bilag til Bet. o. Lovf. om Ændr. i og Tilføjelser til L. om Rettens Pleje.

dens Parter, men ogsaa for Samfundet i Almindelighed. Man har derfor fra gammel Tid søgt at sikre sig ikke alene, at man fik de bedst mulige Kræfter ind i Højesteret, men ogsaa, at det kun blev særlig dygtige Sagførere, som fik Adgang til at procedere i Højesterets Skranke, og det er til Opnaaelsen af dette sidste Formaal, at Højesteretssagførerprøven skal tjene. Efter Højesterets Mening er denne Prøve, selv om den naturligvis som alt andet Menneskeværk har sine Mangler, ogsaa i det hele et vel egnet Middel til at sikre den nødvendige Udvalgelse mellem de Sagførere, der ønsker at komme i Betragtning. Den Sagfører, der efter at have procederet en Del Sager for Landsretterne aflægger Prøven for Højesteret og her efter Højesterets velovervejede Skøn ikke fører de tre Prøvesager paa forsvarlig Maade, bør af Hensyn til de Interesser, som det her gælder om at varetage, ikke have Adgang til at procedere for Højesteret. Man maa herved ikke overse, at det efter de Krav, som Proceduren for Landsretterne i Almindelighed stiller, ikke som Regel kan forudsættes, at de, der er i Stand til at føre Sager der, ogsaa har Betingelserne for at føre Sager for Højesteret paa betryggende Vis. Det kan herved blandt andet fremhæves, at medens Hovedvægten ved Proceduren i 1ste Instans, navnlig som den er tilrettelagt ved Retsplejeloven, hyppigt vil komme til at ligge paa de faktiske Momenter, paa Tilvejebringelse af Bevismateriale, paa Afhøring af Parter og Vidner, vil det faktiske Grundlag ved Højesteret ofte være tilvejebragt tidligere, og i vanskelige og tvivlsomme Tilfælde vil rettlige Betragtninger og Overvejelser ofte blive de afgørende for Højesteret. Til at forelægge Sager af den Art for Højesteret paa klar og udtømmende Maade kræves ikke blot stringent Tænkning og Øvelse i advokatorisk Virksomhed, men ogsaa indgaaende Kendskab til Domspraksis og til den videnskabelige Litteratur, hvad en Sagfører, der ikke har gjort Højesteretsprocedure til sit Speciale, som oftest ikke vil finde Tid eller Lejlighed til at skaffe sig. I denne Forbindelse fortjener det ogsaa at nævnes, at man i Højesteretssager ofte bevæger sig paa Lovgivningens mere specielle Omraader, hvor det tidt kan være meget vanskeligt at finde frem til den rette Afgørelse.

Det maa dernæst stærkt betones, at Sikkerheden for, at man faar en rigtig Afgørelse, i høj Grad beror paa, at Parterne eller deres Repræsentanter har fremstillet Sagen paa bedst mulig Maade, hver fra sin Side. Hvis derfor Kredsen af Sagførere, der har Ret til at procedere for Højesteret, blev udvidet og kom til at omfatte ogsaa mindre egnede Kræfter, vilde der være stor Fare for, at Rettens Bedømmelse af Sagen kom til at bygge paa et for ringe Grundlag, hvad der vanskeligt kunde andet end faa Indflydelse paa Afgørelsernes Rigtighed — til Skade ikke blot for den tabende Part, men — blandt andet fordi Højesteretsdommene har deres store Betydning som Præjudikater — ogsaa for Retstilstanden i Almindelighed.

Af stor Vægt maa efter Rettens Mening ogsaa følgende Betragtninger være: Ved Benyttelsen af Retsplejen er det ikke blot af Betydning, at den er let tilgængelig for alle, men ogsaa, at den ikke misbruges til Skade for alle Parter, og dette gælder særlig for Procedure gennem flere Instanser. Efter Retsplejelovens Tankegang maa en betryggende Behandling i 1ste Instans danne den naturlige Afslutning for en stor Mængde Sager, navnlig saadanne, hvis Afgørelse væsentlig beror paa Sagens behørlige Oplysning og Bevisbedømmelsen, og det er, forinden Anke iværksættes, overhovedet af Betydning, at Udsigten til at opnaa et andet Resultat overvejes med tilstrækkelig Kritik. Det maa befrygtes, at hvis Adgangen til at føre Sager for Højesteret udvides, vil Beslutningen om Anke ofte komme til at bero paa mindre kyndige og erfarne Raad, og ofte vil den tabende Part og hans Sagfører ikke med tilstrækkelig Uheldethed se den Vanskelighed eller Umulighed, der er for at faa Dommen forandret. Det synes allerede at fremgaa af Beskaffenheden af de Sager, der nu undertiden føres frem til Højesteret, at en større Udvidelse af Ankesagerens Antal ikke er paakrævet, men langt snarere maa antages at ville være formaalsløs, og det behøver neppe at paapeges, hvorledes Paaanke af saadanne Sager ikke blot er til Skade for Parten selv, men ogsaa til Chikane for Modparten, til Forhaling af dennes Retsnydelse og til Bekostning for Samfundet.

Det kan endvidere nævnes, at da Antallet af procederende Højesteretssagførere nu er ca. 35, og da Lysten til at prøve for Højesteret og Evnen til at be-